

Vážení občania,

je tu opäť nový rok. Vefa si od neho sľubujeme, s nádejou pozeráme do budúcnosti. Ale toto je aj čas, kedy sa zamýšľame a bilancujeme. Nedá mi, vážení občania, aby som sa práve teraz nepoďakovala za Vašu podporu, za pomoc a tpezlivosť, ktorú ste mali so mnou pri plnení mojich povinností. Bez Vás a bez Vášho pochopenia by táto práca určite bola ťažšia. Nie všetky moje predstavy sa dali hneď uskutočniť, ale verím, že postupne ich spoločne zrealizujeme.

Týmto novoročným príhovorom nechcem zachádzať do pracovnej oblasti, ale chcem vám zaželať, aby tento nový rok priniesol do Vašich rodín obyčajné ľudské teplo, porozumenie a vefa lásky, aby Vaše deti cítili rodičovskú lásku, našli vo svojich rodičoch oporu, aby rodičia vedeli, že deti si ich vážia a majú ich radi. Ďakujem všetkým starým rodičom, občanom našej obce, za vykonanú prácu, za ich múdre rady a pripomienky. Nesmieme zabúdať, že sú to práve oni, ktorí nás naučili česťne žiť a pracovať.

Chcela by som, aby rok 1996 zotrel všetky bolesti a starosti, aby rozum nezatienila zloba a závišť, aby myslenie nebolo. Len spoločné úsilie pomôže vytvoriť čosi nové, dobré a o to vzácnejšie.

Preto Vám všetkým vinšujem tento vinš:

Vinšujem Vám, vinšujem tento nastávajúci nový rok, aby sa Vám urodilo na všetky štyri strany hora vínkem pole žitkem dvúr dobytkem a izba dobrým zdravím, aby Vás do takto roka ani huava nezaboleua.

Vaša starostka

FAŠIANGY

Podšable, podšable

Koľkí z nás ešte poznajú túto, pre Zohor typickú, fašiangovú pieseň? :

Podšable, podšable môj milý pane, všetko my berieme, aj hrušky plané. Tuto nám nedali, tuto nám dajú, kocúra zabili, slaniny majú. Fašiangy, Turíce, Veľká noc príde, kto nemá kožucha, zima mu bude. Ja nemám kožucha, len sa tak trasie, dajte mi slaninky, nech sa popasie.

Na fašiangy bývali zábavy a bály " v nedeľu, pondelok a v utorok. V utorok bolo najveselšie. Ale najprv sa v nedeľu išlo na svätú omšu. Po obede na nešpory a až po nešporách bola zábava - u Vendelína, Cabadaja i u Kratochvíla.

V dome, kde boli dievky, sa v utorok pražili šišky a varilo udené. Mládenci sa rozbehli po domoch, v ktorých mali dievky. Každý mal fľašku vína v ruke a ponúkol dievkinmu otcovi. Mama zasa ponúkla mládencom

šišky a udené mäso. Deti chodili tiež po domoch. Spievali „Podšable, podšable“ a gazdiné im na šabľu napichli šišku alebo kúsok slaniny.

V utorok po obede sa mládenci obliekli za maškary do ženských sukien, vypchali sa, aby boli ako ženy. Niektorí si i hrb urobili. Obliekli sa do sukien, jupiek, čepcov a tak išli s hudbou a spevom celou dedinou.

V utorok po polnoci bolo pochovávanie basy, ktorú odložili muzikanti až do Veľkej noci. Nastal pôst, zábavy a svadby sa nekonali. Na škaredú stredu ráno sa išlo do kostola na krížik - na popolec.

Na fašiangy v každom hostinci dostávali muži a mládenci fašiangové pierko. Tento zvyk sa udržal až po dnes. Nejednen pekný zvyk sa vytratil aj z našej obci, ale vynasnažme sa pri navrátiť ich hoci aj v novom šate.

Upravené podľa A.H.

ZOHORSKÉ SVADOBNÉ ZVYKY

VYPYTOVANIE

Nielen na východe, ale i na západe Slovenska boli pekné svadobné zvyky. Nenechajme tieto pekné obyčaje zaniknúť! Je vefa mladých ľudí, ktorí by aj chceli staré zvyky zachovávať, ale nevedia ako na to, nepoznajú ich.

Priblížime vám, ako to na zohorskej svadbe pri pýtaní nevesty vyzeralo.

Krstný Ženícha (K.Ž.) - svedok - zaklope na dvere a pozdraví:

„Nechal Vás Boh nebeský pozdraviť, aby ste sa dobre mávali a našho nezapomínali.“

Ostatní odpovedia : „Nezapomíname.“

K.Ž. - žiada vstup s týmito slovami : „Pekne a pokorne prosíme, predom Pána Boha a tohto domu hospodára, dovoľte nám vstúpiť do Vášho poctivého príbytku, áno alebo nie.“

Krstný nevesty (K.N.) : „Áno, dovoľme.“

K.Ž. : „Išli sme kolem Vašej zahrádky a videli sme tam pekné ruže a preto

sme sa prišli spýtať, či by ste nám jednu z tých ruží nemohli ukázať.“

K.N. : „Ale áno, máme tri takéto pekné ruže a družba Vám hneď jednu z nich privedie.“

Družba privedie maškara, s ktorou zatancí polku.

K.N. hneď chváli - „Nohy má ako válečky a ako vidíte aj dojka bude z nej dobrá. Má auto, chatu aj doláre na vkladnej knižke.“

K.Ž. ju obzrie a povie - „My máme pekného mladého ženicha a chceme pre neho i mladú nevestu a táto sa nám nepozdáva. Privedte nám druhú.“

K.N. : „My ale by sme chceli tú najstaršiu vydať, budete banovať.“

Družba dovedie družičku, zatancujú a svedkovia znova šacujú.

K.Ž. : „Táto je už krajšia, ale je mladá, tú dajte družbovi a privedte tú tretiu, nech si aj tú prezrieme.“

K.N. : „Vy ste akýsi moc preberčivý. Družba, doved aj tú tretiu, ale na tú musíte hodne priplatiť.“

K.Ž. : „Priplatíme.“

Družba ide pre nevestu, s ktorou zatančí polku a predvedie ju pred porotu.

K.Ž. : „Táto je už krajšia, tá sa nám páči, čo povieš, ženichu?“

Ženich : „Áno, toto je tá pravá, čo sa mi páči.“

K.Ž. : „Každý človek by na svete nešťastný bol, keby sám na svete ostal. A tak sa náš mládenec rozhodol do stavu manželského vstúpiť a Vašu dievku za manželku si vziať. Zišli sme sa tu spolu, ako je prastarý zvyk, ako Adam a Eva v raji boli a Boh im povedal : Majte sa radi a množte sa!“

DRUŽIČKA prinesie na tácke alebo tanieri dve biele vreckovky, na ktorých sú dva prstienky, rozmarín s masličkou a ženichove pierko.

K.Ž. zoberie do rúk rozmarín, ukáže ho ženichovi, neveste a povie : „Pozrite, ako tento rozmarín vonia. Nech Vám i Vaša láska takto vonia po celý život.“ Potom zoberie prsteň a povie : „Ženichu milý, pozri sa na tento prsteň. Nemá konca ani kraja a preto nech nemá ani Vaša láska konca ani kraja. A táto vreckovka znázorňuje, že keď manžel bude dorábať chlieb v pote tváre pre Vašu rodinku, aby si mal čím tvár utrieť.“

DRUŽIČKA zoberie vreckovky, priviaže ich svedkom nad ľakeť a povie : „Aby sme Vás poznali a aby ste sa nám nestarali.“ Pripne ženichovi pierko.

K.Ž. : „Kolkó kvietkov je v pierku, toľko lásky a svornosti treba mať v manželstve. Biela farba znamená čistotu a vieru, modrá nádej a červený kvietok znamená lásku. A teraz sa obráť nevesta k rodičom. Ťažko Ti je z domu odchodiť. Drahý brat i sestry, i s Vami sa lúčim, lebo ako rodičov i Vás opustím. Ďakujem Vám za lásku a vychovanie a už neplačte pri našom rozlučovaní. A teraz rodičia, Vás prosím v mene ženicha a nevesty, odpusťte im čím Vás niekedy nahnevali. Najprv pýtaj pozhnanie od rodičov, čo Ťa vychovali a potom od rodičov, čo Ti syna dali.“

RODIČIA dajú obom svoje pozhnanie znakom krížika na čelo, pobožkajú sa a prežehnajú sa.

K.Ž. : „A teraz sa poberme do chrámu Božieho, ako je to zvykom, aby sa uskutočnil kresťanský obrad a potvrdilo sa nám manželstvo pred Bohom a svedkami a v kostole si povedali ANO.“

Príhovor krstného pred prípitkom:
„Vážení svadobní hostia! Dovoľte, než pozdvihneme čaše k svadobnému prípitku, aby som sa krátko prihovril k našim novomanželom. K Tebe Marienka sa obraciam, buď mu dobrou manželkou. V ňom nájdeš otvorenú náruč v dobrom i v zlom. Keď pocítiš v živote úzkosť alebo strach, bude Ťa chrániť. Vezmi na plecía farchu populňajšej páľavy, aby pre Teba i Vaše deti dorobil v pote tváre Váš každodenný chlebič. Ty, Ivanko, buď dobrý k svojej manželke, nešanj pekne slová - Milujem Ťa - lebo ona sa bude starať, aby nevyhaslo vo Vašom krbe teplo. Ona je tá, čo osuší slzu na líčku Vašich detí ak rozbolí malá detská hlávka. Ona je tá, čo poľúka a obviaže uderený detský prstík.“

Vážení novomanželia. Prijali ste sviatosť manželstva, ktorá vtlačá do Vašich duší jedinečnú pečaf. Prijali ste ju zo slovami - čo Boh spojil, nech človek nerozlučuje. Pán Boh urobil svoje pred malou chvíľou a rad je teraz na Vás, akou cestou pôjdete. Za Vás teraz ďakujem obojím rodičom, ktorí Vás s tou najväčšou láskou vychovali a čo bolo v ich silách, Vám dali, i túto svadobnú hostinu Vám pripravili. Preto, keď sa u nich dostaví staroba, pomôžte im i Vy prekonať ich ťažkosti. Všetci, čo sme sa tu zišli, Vám prajeme dobré životné podmienky, dobré a pevné zdravie a každý deň fúru šťastia do nového života. Nech Vám v tom Pán Boh pomáha. A teraz pripime novomanželom na zdravie. Živio, živio, živio ...“

Podľa A.H. upravila redakcia

OZVENY Z RADNICE

Správne poplatky

Súčasná doba si vyžaduje od nás časté zháňanie rôznych dokladov a potvrdení. Tieto doklady sa vo väčšine získavajú na obecnom úrade. Pre lepšiu informovanosť uvádzame ako sa spoplatňujú niektoré úkony na obecnom úrade.

Podľa zákona NR SR č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch sa platí za matričné úkony kolkovými známkami, ktoré dostať kúpiť na pošte, obecný úrad tieto kolkové známky **nepredáva**.

- vydanie rodného, sobášneho a úmrt-ného listu 20.- Sk kolok
- overenie podpisu (za každý overený podpis) 20.- Sk kolok
- overenie fotokópie, odpisu (za každú overenú stranu) 20.- Sk kolok

Pripomíname, že pri každom vybavovaní na matrike je potrebné priniesť so sebou občiansky preukaz.

Ďalej sa podľa uvedeného zákona vyberajú poplatky

- za vydanie potvrdenia o pobyte osoby 50.- Sk v hotovosti
- vydanie rybárskeho lístka alebo predĺženie jeho platnosti - ročný 30.- Sk v hotovosti, trojročný 50.- Sk v hotovosti, deti do 15 rokov 10.- Sk v hotovosti
- za úkon alebo konanie na obecnom úrade, ak nejde o úkon spoplatňovaný podľa inej položky sadzobníka 100.- Sk v hotovosti
- za úkon alebo konanie, ak podanie vyžaduje rozhodnutie v správnom alebo daňovom konaní a ak nejde o úkon spoplatňovaný podľa inej položky sadzobníka 300.- Sk v hotovosti

Od poplatkov podľa tohto zákona sú oslobodené úkony súvisiace so sociálnym, dôchodkovým zabezpečením, nemocenským a zdravotným poistením.

Úradné hodiny na Obecnom úrade v Zohore:

Pondelok	7,30 - 16,00 hod.
Streda	7,30 - 18,00 hod.
Piatok	7,30 - 15,00 hod.

Obecná knižnica

Aj napriek zložitej ekonomickej situácii, v ktorej sa v súčasnej dobe nachádza oblasť kultúry, sa v našej obci darí zachovať obecnú knižnicu. Vedúcou knižnice je p. Jana Ščepánková. V minulom roku mala

knižnica 303 čitateľov, z toho 176 detí. Hlavne rodičia detí ocenia služby knižnice pri dnešných cenách kníh. Častými návštevníkmi sú i žiaci základnej školy, ktorí chodia do knižnice na besedy o knihách. Určite by si každý vedel vybrať z širokej ponuky kníh, ktorých je v knižnici 13 672 zväzkov a stále sa dopĺňajú o nové tituly. Veď len v roku 1995 obecný úrad zakúpil pre knižnicu knihy v hodnote 26 tis. Sk. Zápisné na rok 1996 je: dospelí 20.- Sk deti, dôchodcovia, vojaci ZVS 5.- Sk

Otvorené je

v pondelok 13,00 - 16,30 hod.
v stredu 13,00 - 16,30 hod.
v piatok 13,00 - 18,00 hod.

Kanalizácia

Takmer každá domácnosť je vybavená základnými hygienickými zariadeniami, veľa domácností vlastnú automatickú práčku, čo má za následok zvýšenú spotrebu vody. Aj keď cena vody je dnes vysoká a každého núti k šetreniu s vodou, do popredia vystupuje problém, čo s použitou vodou, keď sa nám naplní žumpa. Mnohí z nás to riešia tak, že z naplnenej žumpy vypúšťajú vodu do záhrad, do poľí, do jestvujúcej dažďovej kanalizácie, do starých nepoužívaných studní, prípadne si to vyriešili tak, že ich žumpy nevyhovujú hygienickým predpisom a presakujú a pritom si neuvedomujú, že tým porušujú zákon o životnom prostredí. Toto všetko sa musí odraziť na kvalite podzemných vôd a pitnej vody. A tí obča-

nia, ktorí majú žumpy splňajúce všetky predpisy sa zase často stretávajú s problémom ako zabezpečiť vývoz žumpy.

Preto určite väčšina z nás privítala, že sa v júni minulého roku v našej obci začalo s výstavbou kanalizácie a neskôr sa pristúpi k výstavbe čistiarne odpadových vôd.

Do konca r. 1995 Vodohospodárske stavby Bratislava, ktoré zabezpečujú výstavbu kanalizácie, vybudovali kanalizáciu v dĺžke 3 km a zrealizovali 130 prípojok. Po ukončení I. etapy kanalizácie sa začne výstavba ČOV a celý tento okruh sa uvedie do prevádzky. Občanom bude oznámené, kedy budú môcť napojiť na kanalizačnú sieť svoje domácnosti. Ak by sa niekto napojil pred ukončením výstavby, obecný úrad voči nemu vyvodí prísne sankcie a dá mu k náhrade náklady spojené s vyčistením zberača.

Každá i dobrá vec, prináša so sebou aj menej príjemné. Tým menej príjemným až veľmi nepríjemným sú naše rozkopané cesty, hlavne po odmaku a v daždivom počasí. Nejednen z nás hromzí, keď ide po týchto cestách v zablatených topánkach a v znečistenom odevu. Keď k tomu prirátame jamy a prevýšenia, pribudnú hromžiaci aj z radov vodičov a cyklistov. Tomuto sa však nedalo vyhnúť, pretože rozkopané cesty sa môžu zaasfaltovať až vtedy, keď zem dostatočne sadne. Spätná úprava vozoviek sa začne v jarných mesiacoch. Takže zostáva nám len vydržať.

Vypracoval OÚ Zohor, dňa 15.1.1996.

PÍŠU NÁM ČITALIA

Prvá žena na bicykli

Rada si prečítam Zohorské ozveny o čom píšete naši ľudia. Je toho mnoho, na čo by sa dalo zaspomínať. Rozhodla som sa, že i ja niečím prispejem.

Prežila som toho za tie moje roky hodne. Viac horšieho ako lepšieho. Najmä detské roky boli veľmi biedne. Otec - stolár bez práce. Kto si už dal niečo urobiť. Peňazí nebolo ani na chlieb. Zemiaky bola naša jediná strava. Aj tých nebolo dost.

Roky ubiehali a stále nebolo lepšie, najmä keď prišla v r. 1932 - 33 hospodárska kríza. To som chodila na učiteľský ústav v Bratislave. Ale prišlo to tak ďaleko, že rodina mi nemohla dať ani na mesačný lístok na vlak a vraj musím školu nechať. Pomohli mi spolužiaci a skladali sa mi mesačne na lístok a tak som v roku 1934 školu dokončila, vďaka ich pomoci. Plat som mala 700 korún, z čoho 300 som dávala domov a za ostatné som sa živila a šatila. A tak nám už bolo ľahšie.

Ešte sa chcem zmieniť o cestách ako vyzerali. Kdeže asfalt! Štyri kofaje boli od vozov vymleté a plné riedkeho blata, takže sa nedalo ani prejsť. Niektorí ľudia robili prechody - nahádzali tam slamy, alebo 'zeliny' (buriny). Najmä na jeseň vyzerali tie cesty hrozne. Vtedy roľníci vozili úrodu z poľa domov, hlavne zeleninu. Vozy boli doskami obložené, aby sa tam viac zmestilo. Doma to všetko poumývali a pripravili na predaj. Hodne chodili predávať do Viedne.

Jediný dopravný prostriedok okrem voza bol bicykel. Ako vyzeral? Vysoký, kolesá veľké a jazdilo sa po chodníku a výlučne muži. Pre ženy bicykel nebol. Ja som sa predsa naučila. Jednu nohu pod „štanglu“ a jazdila som. Bolo to v roku 1924. Všetkým mi každý nadával, či sa to patrí, aby dievča išlo na kole. Najmä ženy a na hodine náboženstva farár - dekan - František Grácer, čo sa mi len nanadával: „Kto to kedy videl, aby dievča išlo na kole.“ Neskôr sa pridávali ďalšie a aj staršie ženy (tetka Barbora 'na Rádkoch'), ale hodne neskôr.

Ženy nejazdili ani na motorke. No ja som sa odvážila, kúpila som si motorku JAWA 175. Bolo to v roku 1935 a jazdila som. Ako sa každý čudoval. Po čase sa pridali aj iné dievčatá. Dnes má žena prístup ku každému povolaniu a nikto sa nad tým nepohoršuje. Ako sa časy menia!

Voľakedy sa ženy veľmi narobili. Pralo sa v rukách. Neboli pračky, mrazničky, rádia, televízory a všeličo iné, čo uľahčuje prácu. A čo bolo žobrákov! Tie časy sú už za nami. Kto nevládze, je oňho postarané. Koľko slepcov chodilo žobrať. Dnes majú možnosť ísť na operáciu očí. Ktorí nevidia, pre nich sú ústavy pre slepcov, kde sa o nich postará štát.

Končím: Život je krásny, nestrpčujme si ho! Pousilujme sa, aby bol ešte krajší podľa našich možností a schopností.

Tilda Kráľová

V záhlaví Zohorských ozvien máme heslo - Mesačník od nás, o nás, pre nás. Radi zverejníme Vaše príspevky, či už z histórie, z Vášho života, postrehy zo súčasnosti. Možno sa niektorým z Vás pozdávajú Ozveny ako historicko - umelecké, ale je to ľahšie kritizovať ako si sadnúť a napísať pár riadkov do Ozvien.

Redakcia

OZVENY O ŠPORTE

Vianočný volejbalový turnaj

Dňa 26. decembra 1995 sa uskutočnil už štvrtý ročník Vianočného volejbalového turnaja v telocvični miestnej školy. Teší nás, že vekové spektrum hráčov a hráčiek je široké (od 16 do 37). Turnaj prebiehal takmer počas celého dňa za naozaj bojovnej ale nanajvýš férovej atmosféry. Zúčastnených bolo celkom 28 hráčov v piatich družstvách:

D1	D2	D3
Mackovič Struhár	Kovár Šubjak	Vachálek Zálesňák
Struhárová	Križan	Matlovič
Slezák	Hesek	Havran J.
Ondřík	Stroš	Pogač
Cabadaj F.	Cabadaj	
D4	D5	
Piaček	Vachálek	
Piaček	Šenkár	
Matlovič	Mífkovič	
Polák	Šodek	
Polakovič	Vasek	
Rybár		

Hralo sa systémom každý s každým na dva vyhrané sety:

Celkové poradie vzhľadom na vzájomné zápasy:

	zápasy	sety	body
1. D3	4 : 0	8 : 1	124 : 85
2. D4	2 : 2	6 : 5	143 : 128
3. D1	2 : 2	5 : 4	123 : 103
4. D5	1 : 3	2 : 7	62 : 130
5. D2	1 : 3	3 : 7	119 : 125

Vítazom gratulujeme

Účastníci turnaja sú predovšetkým tí hráči, ktorí sa pravidelne týždenne stretávajú pri hraní volejbalu. Boli by sme radi, keby ste sa zúčastnili i Vy, ostatní športoví priatelia a ak nie ako hráči, tak aspoň prídite povzbudiť.

Za usporiadateľov spracoval
Ing. Vladimír Struhár

ZOHORSKÁ ŠTATISTIKA ZA ROK 1995

Pohyb obyvateľstva v roku 1995
(k 31.12.1995)

počet obyvateľov	2945
prihlásenie	50
odhlásenie	45
narodenie	16
úmrtie	34
uzavretie manželstva	
- v obci	11
- mimo obce	15

SPOLOČENSKÝ KÚTIK

V januári 1996 oslavia:

60 rokov

Havlík Ludovít	Záhradná 48
Kafka Bernard	nám. 1.mája 32
Klasová Oľga	Na dieloch 10
Kružlík Július	Na dieloch 55
Rybár Karol	Záhradná 54
Rybár Stanislav	Dolná 140
Štrfbrnská Berta	Na riadkoch 27
Višvader Miroslav	Školská 1

70 rokov

Horváthová Sidónia	Požiarická 16
Kostková Bernardína	nám. 1.mája 16
Kráľová Anna	Dolná 83
Ščepánková Anna	Dolná 48
Matlovičová Bernardína	Na riadkoch 9

Všetkým jubilantom srdečne
blahoželáme a prajeme veľa zdravia.

PLÁN AKCIÍ V KD ZOHOR

- 27. 1. 1996 - školská zábava
- 3. 2. 1996 - diskotéka FUN rádia
21,00 - 04,00 hod.
- 17. 2. 1996 - diskotéka FUN rádia
21,00 - 04,00 hod.
- 20. 2. 1996 - fašiangová zábava
- pochovávanie basy.
Hrá Veselá muzika
a DJ Morák
- 17,30 - 24,00 hod.

INZERÁTY A OZNAMY

- Štvorčlenná rodina hľadá podnájom, prípadná opatera staršej osoby možná.

Tel. : 5961 777, Bratislavská 12

- Od 1. 1. 1996 si môžu občania uzavrieť poistenie detí, úrazové, životné, domu a domácnosti

u Nely Slobodovej
Lábska 11, ZOHOR
Tel. 5961 447

- Zubná lekárka MUDr. Veselá oznamuje občanom, že od nového roku ordinuje v Zohore každý deň a to nasledovne:

Po.	10,00 - 16,30 hod.
Ut.	8,00 - 12,00 hod.
St.	8,00 - 14,00 hod.
Št.	8,00 - 13,30 hod.
Pi.	8,00 - 13,00 hod.

- Lekár ENCIÁN má od 1. 1. 1996 nasledovné otváracie hodiny :

Po.	8,00 - 16,30 hod.
Ut.	8,00 - 12,30 hod.
St.	8,00 - 18,00 hod.
Št.	8,00 - 18,00 hod.
Pi.	8,00 - 16,30 hod.

Zostavil a redigoval:

Ing. I. Mackovič

Stupavská 11, č. t. : 5961 749

Grafická úprava a tlač:

Kníhtlač J. Gerthoffer

Neprešlo jazykovou úpravou

Uzavierka čísla : 15. január 1996